

**POWIATOWY URZĄD PRACY
W OSTRZESZOWIE**

**MONITORING ZAWODÓW
DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH
W POWIECIE OSTRZESZOWSKIM
ZA 2011 ROK**

MARZEC 2012

Spis treści

Wstęp.....	3
1. Analiza bezrobocia wg zawodów i grup zawodowych.....	4
2. Napływ bezrobotnych w powiecie ostrzeszowskim	5
3. Analiza ofert pracy wg zawodów i grup zawodowych.....	7
4. Analiza zawodów deficytowych i nadwyżkowych.....	12
5. Analiza zawodów generujących długotrwałe bezrobocie.....	15
6. Zakończenie	18
Spis tabel	20
Spis wykresów.....	20

Wstęp

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych jest jednym z rodzajów analiz diagnostycznych, dostarczających informacji z zakresu popytu i podaży. Jego celem jest zobrazowanie zmian zachodzących na lokalnym rynku pracy, ukazuje zapotrzebowanie na pracowników w określonych zawodach oraz wskazuje zawody, w których występuje nadwyżka osób bezrobotnych.

Sporządzenie niniejszego opracowania jest jednym z zadań samorządu powiatu, które zostało określone zapisami Ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 roku, tekst jednolity z 9 kwietnia 2008 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (art. 9 ust. 1 pkt 9).

Raport ten zawiera analizę skali i struktury bezrobocia rejestrowanego w powiecie ostrzeszowskim w grupach i zawodach oraz popytu na pracę dla poszczególnych zawodów z punktu widzenia zgłaszanych i pozyskanych ofert pracy przez powiatowy urząd pracy. Bada również zawody wykazujące deficytowość lub nadwyżkę pracowników.

Zgodnie z definicją monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych to proces systematycznego obserwowania zjawisk zachodzących na rynku pracy dotyczących kształtowania popytu na pracę i podaży zasobów pracy w przekroju terytorialno – zawodowym oraz formułowania na tej podstawie ocen, wniosków i krótkookresowych prognoz niezbędnych dla prawidłowego funkcjonowania systemów szkolenia bezrobotnych oraz kształcenia zawodowego.

Analiza bezrobocia, wolnych miejsc pracy opracowana jest wg Klasyfikacji Zawodów i Specjalności obowiązującej od dnia 1 lipca 2010r, która została wprowadzona Rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 kwietnia 2010r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (Dz. U. z 2010r. nr 82, poz. 537).

Celem opracowania niniejszego raportu jest określenie zapotrzebowania na rynku pracy na konkretne zawody. Pozwoli to na określenie odpowiednich kierunków szkolenia bezrobotnych, dostosowania poziomu i struktury kształcenia zawodowego do potrzeb lokalnego rynku pracy oraz usprawnienie pośrednictwa pracy i poradnictwa zawodowego.

Informacje zawarte w niniejszym opracowaniu, mogą zostać wykorzystane m.in. przez: lokalne władze oświatowe i dyrekcje szkół ponadpodstawowych, lokalne organy rządowe i samorządowe, zainteresowane współdziałaniem na rynku pracy.

1. Analiza bezrobocia wg zawodów i grup zawodowych

Według stanu na koniec grudnia 2011r. bezrobocie w powiecie ostrzeszowskim ukształtowało się na poziomie **2 482 osób**. W porównaniu do grudnia 2010r. nastąpił **wzrost** liczby bezrobotnych o **248 osób**, tj. o 9,9%.

Stopa bezrobocia w powiecie wyniosła w końcu grudnia 2011r. – **10,6%**.

W porównaniu do stanu sprzed roku wzrosła o **0,7 punktu procentowego**.

Największy udział w strukturze bezrobotnych stanowią osoby, które nie posiadają kwalifikacji zawodowych (14,9%), tj. 370 osób.

Natomiast najliczniej reprezentowane zawody wśród osób bezrobotnych w 2011 roku to:

– Sprzedawca	224 osób,
– Monter zestrzajacz urządzeń elektronicznych	75 osób,
– Technik rolnik	70 osób,
– Krawiec	63 osób,
– Technik ekonomista	56 osób,
– Kucharz	52 osób,
– Technik żywienia i gospodarstwa domowego	45 osób,
– Technik mechanik	44 osób.

Analiza struktury bezrobotnych wg grup zawodowych w powiecie ostrzeszowskim w 2011r. obejmuje grupy zawodowe. Każda z tych grup zawiera zróżnicowaną liczbę grup elementarnych 4-cyfrowych. W związku z tym pomimo, iż w analizie zawodów jednostkowych wśród bezrobotnych w powiecie ostrzeszowskim dominują sprzedawcy, to wśród grup zawodowych w układzie 2-cyfrowym dominuje grupa z kodem **75 – tj. robotnicy w przetwórstwie spożywczym, obróbce drewna, produkcji wyrobów tekstylnych i pokrewni**.

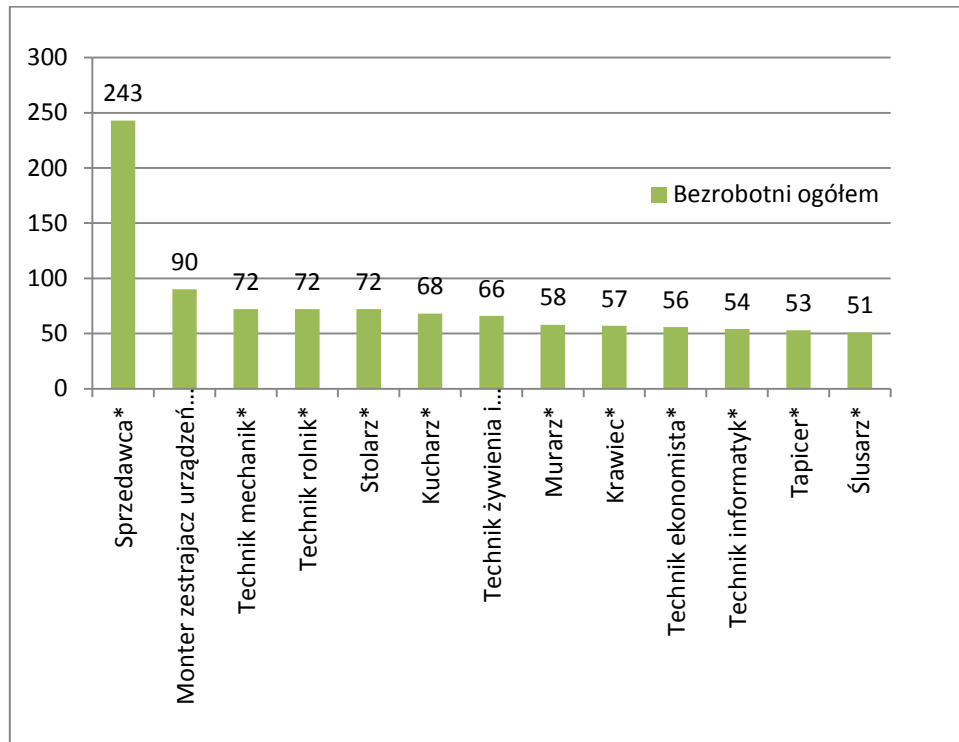
W grupie tej występują zawody takie jak: krawiec, szwaczka, tapicer, stolarz, cukiernik, obuwnik, piekarz.

Natomiast na pozycji drugiej występuje grupa z kodem **52 – sprzedawcy i pokrewni**, do której należą sprzedawcy, którzy są jednym z liczniej występujących zawodów wśród osób bezrobotnych, zarejestrowanych w tutejszym urzędzie.

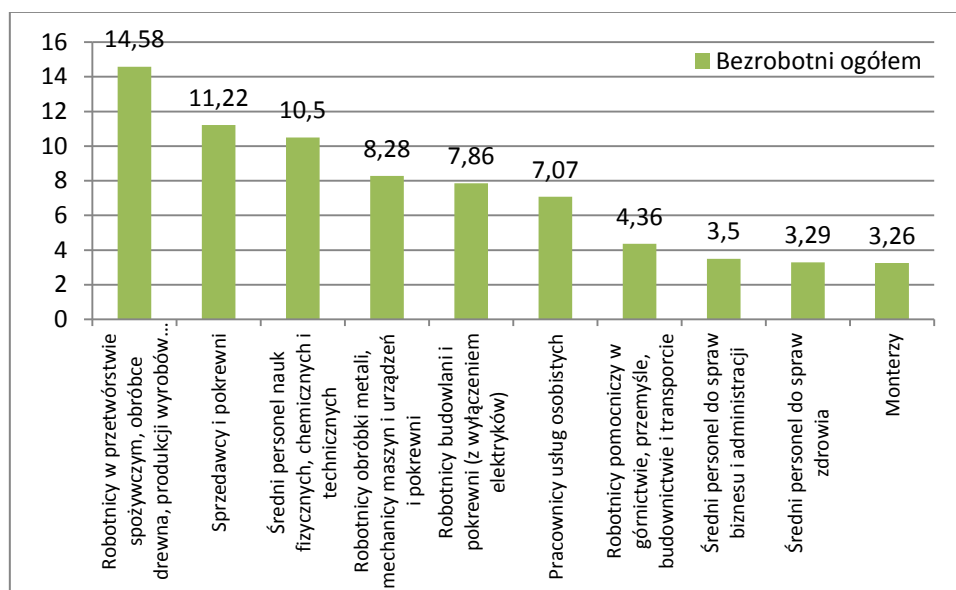
2. Napływ bezrobotnych w powiecie ostrzeszowskim

W 2011 r. największy napływ bezrobotnych stanowiły osoby **bez zawodu** - **370 osób**. Natomiast biorąc pod uwagę osoby bezrobotne posiadające kwalifikacje zawodowe największy napływ bezrobotnych wg zawodów przedstawia poniższy wykres:

Wykres 2.1 Napływ bezrobotnych według zawodów w powiecie ostrzeszowskim w 2011r.

Wykres 2.2 Struktura napływu bezrobotnych w powiecie ostrzeszowskim w 2011 roku według dużych grup 2-cyfrowych.

Analizując napływ osób bezrobotnych wg zawodów zauważyć można duży napływ osób bezrobotnych szczególnie w dwóch zawodach: *sprzedawca*, oraz *monter zestrójacz urządzeń elektronicznych*. W przypadku zawodu monter zestrójacz to byli pracownicy firmy LEONI Autokabel Polska sp. o.o.

Z kolei biorąc pod uwagę zawody – *technik rolnik*, a także *technik mechanik* są to najczęściej osoby, które nie pracowały w zawodzie wyuczonym i w związku z tym urząd pracy proponuje im takie formy wsparcia, które pozwolą przyuczyć się do zawodu lub nabyć odpowiednie umiejętności oraz kwalifikacje zawodowe. Ponadto spory napływ osób związanych z budownictwem spowodowany był okresem zimowym, gdzie jest mniejsze zapotrzebowanie na pracowników w branży budowlanej.

Z kolei biorąc pod uwagę strukturę napływu osób bezrobotnych w 2011 roku według dużych grup 2-cyfrowych - największy udział posiadały osoby z grupy zawodowej **75 – robotnicy w przetwórstwie spożywczym, obróbce drewna, produkcji wyrobów tekstylnych i pokrewni**.

Powyższą sytuację przedstawia wykres 2, obejmujący najliczniej reprezentowane grupy zawodowe wg kodu 2-cyfrowego.

3. Analiza ofert pracy wg zawodów i grup zawodowych

W roku 2011 do Powiatowego Urzędu Pracy w Ostrzeszowie wpłynęło 1 339 ofert pracy, w porównaniu z rokiem 2010 ofert tych było mniej o 780 (36,8%). Mniejsza liczba ofert pracy spowodowana jest m.in. mniejszą liczbą środków na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu, a co za tym idzie mniejszą liczbą ofert subsydiowanych. W roku 2011 ofert subsydiowanych było 151, natomiast w roku 2010 zgłoszono 684. Średnio miesięcznie Powiatowy Urząd Pracy w Ostrzeszowie dysponował w 2011 roku 112 nowymi ofertami pracy.

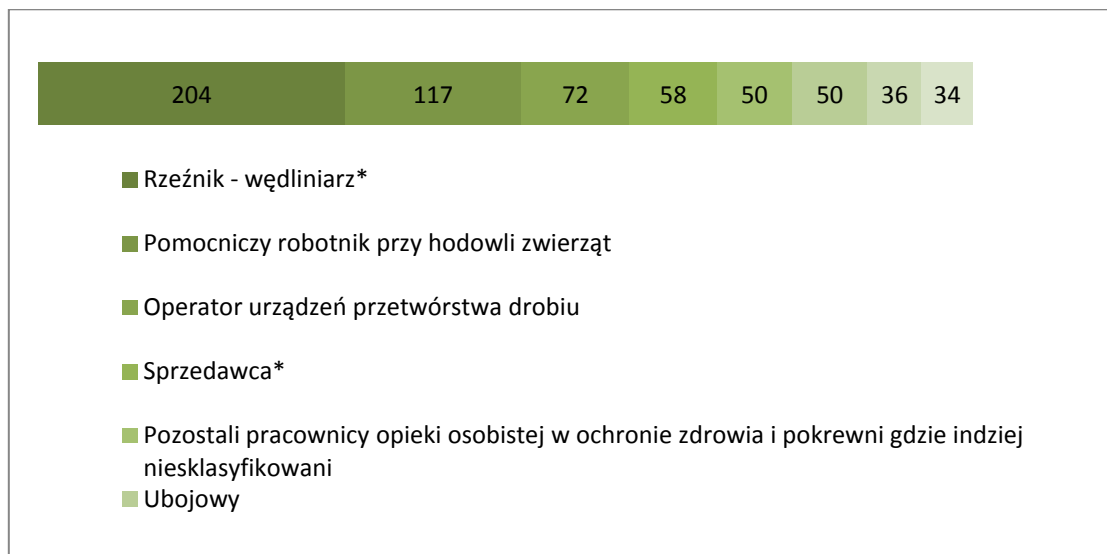
Wśród zgłoszonych wolnych miejsc zatrudnienia w 2011 roku:

- 1 276 pochodziło z sektora prywatnego,
- 151 to oferty subsydiowane,
- 62 przeznaczone było dla osób niepełnosprawnych,
- 419 ofert pracy skierowanych było dla kobiet.

Utworzone nowe miejsca pracy finansowane lub współfinansowane przez urząd pracy zostały utworzone w ramach: wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy (53 oferty), prac interwencyjnych (9 ofert), robót publicznych (18 ofert).

W tabeli poniżej podano zawody, które najczęściej były poszukiwane wg ilości wolnych miejsc, tzn. pracodawcy najczęściej szukali osób w tym zawodzie:

Wykres 3.1. Oferty pracy według zawodów zgłoszone w 2011 roku w powiecie ostrzeszowskim (8 najpopularniejszych)

Analizując powyższe zestawienie można zauważyć, iż najwięcej wolnych miejsc pracy zostało zgłoszonych na stanowisko rzeźnik-wędliniarz. Ze względu na brak możliwości realizacji ofert pracy, pracodawcy najczęściej występowali z pismem o wydanie opinii starosty na temat zaspokojenia potrzeb kadrowych. Podobna sytuacja dotyczyła również drugiej i trzeciej pozycji na liście, tj. pomocniczy robotnik przy hodowli zwierząt oraz operator urządzeń przetwórstwa drobiu. Oferty te w większości zgłoszone zostały przez firmę AMI Agro, AMI Irena i Marek Aksamski sp.j oraz przez agencję zatrudnienia Import-Export Sobczak, Solano Import-Export Paweł Sobczak.

Na czwartej pozycji najczęściej zgłaszanych wolnych miejsc pracy w 2011 roku znajduje się sprzedawca – w analizowanym okresie zgłoszono 58 miejsc pracy, 11 z zgłoszonych miejsc pracy dotyczyła miejsc subsydiowanych. Na liczbę wolnych miejsc pracy w tym zawodzie miał również fakt budowy nowego marketu w Mikstacie (10 nowych stanowisk).

Stosunkowo dużo wolnych miejsc pracy było również w zawodzie pozostali pracownicy opieki osobistej w ochronie zdrowia i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani, pod kodem tym były wolne stanowiska pracy na opiekuna/kę osób starszych w Niemczech zgłoszonych przez firmę Promedica 24, która świadczy usługi opiekuńcze i pielęgniarstwo dla klientów indywidualnych oraz instytucjonalnych w Niemczech, Austrii i Polsce.

Podobnie jak w roku 2010, oferta pracy rzeźnik-wędliniarz zapewniła w dużej grupie dwucyfrowej pierwszą pozycję w zawodach *robotnicy w przetwórstwie spożywczym, obróbce drewna, produkcji wyrobów tekstylnych i pokrewnych*. Oferty stanowiły blisko 25%

wszystkich zgłoszonych ofert pracy. Po za tym wg grupy czterocyfrowej w grupie „75” oferty pracy zgłaszane były mi.in. w zawodach: masarz, robotnik w przetwórstwie ryb i pokrewni; stolarz meblowy i pokrewni; szwaczka, hafciarka i pokrewni; piekarz, cukiernik i pokrewni; tapicer i pokrewni; ustawiacz i operatorzy maszyn do obróbki i produkcji wyrobów z drewna.

W poniżej tabeli znajduje się zestawienie najczęściej zgłaszanych zawodów wg grupy dwucyfrowej (9 z największym udziałem procentowym).

Tabela 3.1 Struktura ofert pracy według grup zawodowych w układzie 2-cyfrowym w powiecie ostrzeszowskim w 2011r. (%).

(wykaz najczęściej reprezentowanych dużych grup zawodowych)

Lp.	Kod grupy zawodów	Nazwa zawodu	Oferty pracy zgłoszone w 2011 (%)
1	75	Robotnicy w przetwórstwie spożywczym, obróbce drewna, produkcji wyrobów tekstylnych i pokrewni w tym: – <i>Masarze, robotnicy w przetwórstwie ryb i pokrewni</i> – <i>Stolarze meblowi i pokrewni</i> – <i>Szwaczki, hafciarki i pokrewni</i> – <i>Piekarze, cukiernicy i pokrewni</i> – <i>Tapicerzy i pokrewni</i> – <i>Ustawiacze i operatorzy maszyn do obróbki i produkcji wyrobów z drewna</i>	24,94
2	71	Robotnicy budowlani i pokrewni (z wyłączeniem elektryków) w tym: – <i>Robotnicy robót stanu surowego i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani</i> – <i>Betoniarze, betoniarze zbrojarze i pokrewni</i> – <i>Murarze i pokrewni</i> – <i>Cieśle i stolarze budowlani</i> – <i>Malarze i pokrewni</i>	13,37
3	92	Robotnicy pomocniczy w rolnictwie, leśnictwie i rybołówstwie w tym: – <i>Robotnicy pomocniczy przy hodowli zwierząt</i> – <i>Robotnicy pomocniczy przy pracach polowych</i>	9,11
4	81	Operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych i przetwórczych w tym: – <i>Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów spożywczych i pokrewni</i> – <i>Operatorzy urządzeń do produkcji wyrobów szklanych i ceramicznych</i>	6,57

Lp.	Kod grupy zawodów	Nazwa zawodu	Oferty pracy zgłoszone w 2011 (%)
		– <i>Górnicy podziemnej i odkrywkowej eksploatacji złóż i pokrewni</i> – <i>Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów gumowych</i> – <i>Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów włókienniczych, futrzarskich i skórzanych gdzie indziej niesklasyfikowani</i>	
5	52	Sprzedawcy i pokrewni w tym: – <i>Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)</i> – <i>Kierownicy sprzedaży w marketach</i> – <i>Pracownicy stacji obsługi pojazdów</i>	5,90
6	72	Robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń i pokrewni w tym: – <i>Ślusarze i pokrewni</i> – <i>Spawacze i pokrewni</i> – <i>Robotnicy przygotowujący i wznoszący konstrukcje metalowe</i> – <i>Mechanicy pojazdów samochodowych</i>	5,90
7	51	Pracownicy usług osobistych w tym: – <i>Gospodarze budynków</i> – <i>Kelnerzy</i> – <i>Kucharze</i>	4,18
8	53	Pracownicy opieki osobistej i pokrewni	4,10
9	83	Kierowcy i operatorzy pojazdów w tym: – <i>Kierowcy samochodów ciężarowych</i> – <i>Kierowcy autobusów i motorniczowie tramwajów</i>	3,51

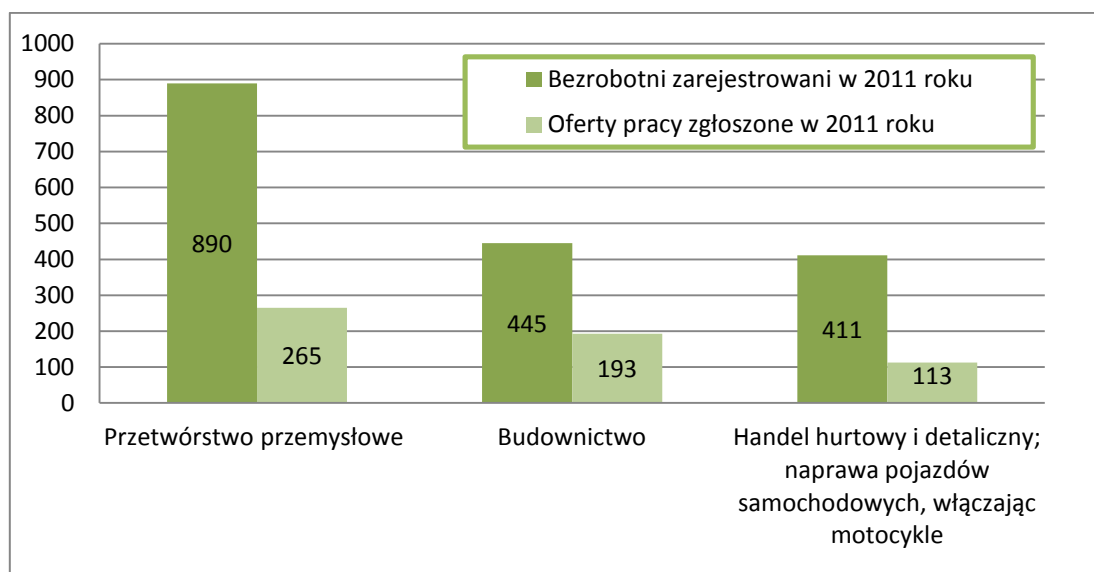
Analizując zgłaszane wolne miejsca pracy, należy wziąć również pod uwagę wykaz osób bezrobotnych wg rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy najliczniej zarejestrowanych w 2011 roku, oraz oferty pracy zgłoszone w powiecie ostrzeszowskim w 2011. Zestawienie to przedstawia tabela poniżej.

Tabela 3.2 Bezrobotni wg rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy oraz oferty pracy w powiecie ostrzeszowskim w 2011 roku

(wybrano zawody wg PKD, dla których liczba bezrobotnych była największa)

Sekcja PKD	Bezrobotni zarejestrowani w 2011 roku	Oferty pracy zgłoszone w 2011 roku
Przetwórstwo przemysłowe	890	265
Budownictwo	445	193
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	411	113

Wykres 3.2 Porównanie liczby bezrobotnych wg rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy z ofertami pracy w powiecie ostrzeszowskim w 2011 roku

Z powyższej tabeli i wykresu wynika, iż liczba osób zarejestrowanych jest zdecydowanie większa od liczby ofert pracy, zgodnych z ostatnio wykonywanym zawodem przed rejestracją w urzędzie pracy.

4. Analiza zawodów deficytowych i nadwyżkowych

W celu przeprowadzenia analizy zawodów deficytowych oraz nadwyżkowych należy porównać średnio miesięczną liczbę ofert pracy zgłoszonych w 2011 r. ze średnio miesięczną liczbą zarejestrowanych bezrobotnych w tym okresie wg zawodów. Następnie obliczając średnio miesięczną nadwyżkę lub deficyt podaży siły roboczej w badanym okresie możemy ustalić wskaźnik intensywności nadwyżki lub deficytu zawodów (k).

Tabela 4.1 Zawody deficytowe – wskaźnik >1,1

(wskaźnik intensywności deficytu zawodów k)

(zawody wg kodu 6-cyfrowego, dla których wskaźnik osiągnął wartość największą)

Uwzględniając powyższe kryterium ustalono tylko **25 zawodów** spełniających powyższe założenia.

Lp.	Zawód deficytowy	Wartość wskaźnika
1.	Pracownik ochrony fizycznej bez licencji	31
2.	Rzeźnik - wędliniarz	15,69
3.	Spawacz metodą MAG	12
4.	Zbrojarz	10
5.	Spawacz metodą MIG	7
6.	Cieśla	6
7.	Monter rusztowań	5
8.	Asystent do spraw księgowości	4
9.	Monter instalacji wentylacyjnych i klimatyzacyjnych	4
10.	Pomocniczy robotnik polowy	4
11.	Przedstawiciel handlowy	3,33
12.	Ubojowy	3,33
13.	Opiekun w domu pomocy społecznej	3
14.	Operator koparko - ładowarki	3
15.	Kamieniarz	2,25
16.	Robotnik gospodarczy	2,18

Lp.	Zawód deficytowy	Wartość wskaźnika
17.	Technik ochrony środowiska	2
18.	Sprzedawca w branży przemysłowej	2
19.	Sprzedawca w branży spożywczej	2
20.	Portier	2
21.	Kierowca samochodu ciężarowego	1,89
22.	Betoniarz	1,67
23.	Monter konstrukcji stalowych	1,44
24.	Brukarz	1,33
25.	Tapicer meblowy	1,29

Przedstawione dane ukazują, że deficyt osób w zawodzie – *pracownik ochrony fizycznej bez licencji*, wystąpił zarówno w I półroczu 2011 roku, jak również w odniesieniu do całego roku. Pracodawcy zgłosili 31 ofert pracy i były to głównie oferty skierowane do osób niepełnosprawnych, jednak w odniesieniu do rozliczonych skierowań, pracodawcy głównie zaznaczali „nie spełnia oczekiwań”. W 2011 roku na drugiej pozycji ukłasyfikowały się osoby w zawodzie *rzeźnik – wędliniarz*, natomiast *spawacz metodą MAG* ukłasyfikował się na 3 pozycji. Sytuacja ta w przypadku osób w zawodzie *rzeźnik wędliniarz*, spowodowana była faktem, iż firmy Import Ekspert Solano Piaseczno i P.U.H. Import Ekspert Sobczak Twardogóra, w wyniku braku osób bezrobotnych spełniających kryteria wskazane w ofercie, wnioskowały o wydanie informacji na temat możliwości zaspokojenia potrzeb kadrowych w firmie AMI w Mikstacie, powierzając wykonanie pracy cudzoziemcom. Przy zgłoszonym zapotrzebowaniu - 204 oferty pracy w 2011r., pracodawca nie miał możliwości uzupełnienia braków kadrowych, gdyż analizując napływ osób bezrobotnych w badanym okresie wynosił 13 osób w zawodzie *rzeźnik- wędliniarz*. Podobna sytuacja miała miejsce w przypadku osób w zawodzie *zbrojarz i cieśla*. Firma TULCON w Ostrzeszowie w wyniku braku osób bezrobotnych spełniających kryteria wskazane w ofercie, wnioskowała również o wydanie informacji na temat możliwości zaspokojenia potrzeb kadrowych powierzając wykonanie pracy cudzoziemcom. W przypadku osób w zawodzie *spawacz metodą MAG czy MIG*, trudności w realizacji ofert pracy występowały, ponieważ pomimo posiadanych przez osoby bezrobotne uprawnień, nabytych w wyniku szkolenia, nie posiadały one doświadczenia zawodowego, wymaganego przez pracodawcę w ofercie.

Sporządzony raport pozwolił również ustalić, które **zawody** na powiatowym rynku pracy są **nadwyżkowe**, czyli w urzędzie pracy były zarejestrowane osoby bezrobotne, jednak w 2011 roku nie zgłaszano ofert wolnych miejsc pracy.

Tabela 4.2 Zawody nadwyżkowe – wskaźnik <0,9 (wskaźnik intensywności nadwyżki zawodów k)

(30 zawodów wg kodu 6-cyfrowego, dla których wskaźnik osiągnął wartość najniższą)

Lp.	Zawód nadwyżkowy	Wartość wskaźnika
1.	Technik mechanik	0,0139
2.	Krawiec	0,0175
3.	Tapicer	0,0189
4.	Technik handlowiec	0,0204
5.	Stolarz meblowy	0,025
6.	Kucharz małej gastronomii	0,0263
7.	Piekarz	0,0263
8.	Technik budownictwa	0,0312
9.	Hydraulik	0,037
10.	Cukiernik	0,0476
11.	Technik informatyk	0,0556
12.	Cieśla szalunkowy	0,0714
13.	Lakiernik samochodowy	0,0714
14.	Fryzjer	0,075
15.	Fryzjer damski	0,0909
16.	Pozostali pracownicy obsługi biurowej	0,1
17.	Kucharz	0,1029
18.	Mechanik samochodów osobowych	0,1071
19.	Mechanik pojazdów samochodowych	0,1143
20.	Specjalista do spraw rachunkowości	0,125
21.	Technik elektronik	0,1429
22.	Robotnik magazynowy	0,1429
23.	Malarz - tapeciarsz	0,1471

Lp.	Zawód nadwyżkowy	Wartość wskaźnika
24.	Specjalista do spraw marketingu i handlu	0,15
25.	Stolarz	0,1528
26.	Barman	0,1667
27.	Nauczyciel języka angielskiego	0,2
28.	Technik bezpieczeństwa i higieny pracy	0,2
29.	Pracownik socjalny	0,2
30.	Błacharz samochodowy	0,2

Z analizy zawodów nadwyżkowych na pierwszej pozycji ukłasyfikowały się osoby w zawodzie *technik mechanik*. Pracodawcy, którzy zgłaszają oferty w zawodzie *mechanik*, wymagają wykształcenia średniego i doświadczenia zawodowego, którego osoby nie posiadają, dlatego napotykać na trudności w znalezieniu zatrudnienia. Podobna sytuacja dotyczy osób w zawodzie *technik handlowiec*. W analizowanym okresie wpłynęło 58 ofert pracy w zawodzie sprzedawca, jednakże absolwenci szkół średnich (napływ osób bezrobotnych – 49 osób w 2011r.), mają trudności z wejściem na rynek pracy, ze względu na brak doświadczenia zawodowego zgłoszonego w ofercie pracy, czy też brak dodatkowych kwalifikacji, jak obsługa kasy fiskalnej. Na drugiej pozycji ukłasyfikowały się osoby w zawodzie *krawiec*. W 2011 roku odnotowano 1 zgłoszoną ofertę pracy w tym zawodzie, natomiast analizując napływ osób bezrobotnych w zawodzie *krawiec*, w badanym okresie wynosił 57 osób, a w końcu grudnia w ewidencji osób bezrobotnych widniały 63 osoby. Na kolejnych pozycjach odnotowano osoby w zawodach: *tapicer* – 1 zgłoszona oferta pracy – 53 osoby odnotowano analizując napływ osób bezrobotnych i 40 osób w zawodzie *stolarz meblowy*, również w odniesieniu do 1 zgłoszonej oferty pracy.

5. Analiza zawodów generujących długotrwale bezrobocie

Analiza **rankingu zawodów generujących długotrwale bezrobocie** oparta o wskaźnik długotrwałego bezrobocia umożliwia ustalenie zawodów, w których najwięcej osób ma status długotrwale bezrobotnych. Jeżeli wskaźnik przyjmuje wartości bliskie 1, oznacza to, iż znaczna większość osób bezrobotnych należy do grupy osób długotrwale bezrobotnych.

Tabela 5.1 Ranking zawodów generujących długotrwałe bezrobocie według kodu dwucyfrowego w powiecie ostrzeszowskim w 2011 roku.

(wybrano 10 grup zawodowych, których wartości są równe lub bliskie 1)

Lp.	Kod grupy zawodów	Nazwa grupy zawodów	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia ($W_{d,I}^k$)
1	91	Pomoce domowe i sprzątaczk	0,64
2	12	Kierownicy do spraw zarządzania i handlu	0,50
3	82	Monterzy	0,41
4	96	Ładowacze nieczystości i inni pracownicy przy pracach prostych	0,38
5	93	Robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie	0,37
6	41	Sekretarki, operatorzy urządzeń biurowych i pokrewni	0,31
7	52	Sprzedawcy i pokrewni	0,31
8	61	Rolnicy produkcji towarowej	0,31
9	43	Pracownicy do spraw finansowo-statystycznych i ewidencji materiałowej	0,30
10	75	Robotnicy w przetwórstwie spożywczym, obróbce drewna, produkcji wyrobów tekstylnych i pokrewni	0,29
11	94	Pracownicy pomocniczy przygotowujący posiłki	0,29
12	23	Specjaliści nauczania i wychowania	0,28
13	34	Średni personel z dziedziny prawa, spraw społecznych, kultury i pokrewny	0,27

Powyższe zestawienie przedstawia grupy zawodów według wskaźnika długotrwałego bezrobocia, jeżeli udział długotrwałe bezrobotnych do ogólnej liczby osób bezrobotnych w danym zawodzie jest niski, to sytuacja na rynku pracy przedstawia się korzystnie. Do grup zawodów o najwyższym wskaźniku w powiecie, kreującym niekorzystną sytuację na rynku pracy należą:

- **Pomoce domowe i sprzątaczk**, wg kodu czterocyfrowego w takich zawodach jak: pomoce domowe i sprzątaczk; pralki ręczne i prasowacze;
- **Kierownicy do spraw zarządzania i handlu**, wg kodu czterocyfrowego w zawodzie kierownicy do spraw zarządzania zasobami ludzkimi;
- **Monterzy**, wg kodu czterocyfrowego w zawodzie: monterzy sprzętu elektronicznego;

- **Ładowacze nieczystości i inni pracownicy przy pracach prostych**, wg kodu czterocyfrowego, w takich zawodach jak: pracownicy przy pracach prostych gdzie indziej niesklasyfikowani; zamiatacze i pokrewni;
- **Robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie**, wg kodu czterocyfrowego w takich zawodach jak: pakowacze; robotnicy przy pracach; prostych w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowani; robotnicy pracujący przy przeładunku towarów; robotnicy pomocniczy w budownictwie ogólnym; robotnicy pomocniczy w budownictwie drogowym, wodnym i pokrewni.

6. Zakończenie

Analizując przedstawione w raporcie informacje, w 2011r. najwięcej osób bezrobotnych zarejestrowanych było w końcu grudnia- *bez zawodu* – 370 osób / 262 kobiet, co stanowi 14,9% ogółu osób bezrobotnych zarejestrowanych w końcu badanego okresu. Z kolei analizując osoby posiadające kwalifikacje, najwięcej osób w końcu grudnia odnotowano w zawodzie *sprzedawca* – 224 osoby, w tym 76 osób długotrwale bezrobotnych. Z analizy rynku pracy wynika, iż w branży handlowej zauważyć można dużą rotację w zatrudnieniu. Pomimo zgłoszonych w tym zawodzie 58 ofert pracy, trudności w realizacji ofert pracy w w/w zawodzie wynikają m.in. z takich powodów jak: brak wymaganego w ofercie pracy doświadczenia zawodowego, brak dodatkowych uprawnień – obsługa kasy fiskalnej z obsługą komputera, czas pracy obejmujący system zmianowy i pracę w soboty i niedziele, a także bariery komunikacyjne utrudniające dojazd do miejsca pracy.

W końcu badanego okresu w ewidencji osób bezrobotnych pozostawało również 75 osób bezrobotnych w zawodzie *monter zestrzajacz urządzeń elektronicznych*. Zawód ten osoby nabyły poprzez zatrudnienie w Leoni Autokabel Polska. W latach ubiegłych zawód ten klasyfikował się w rankingu zawodów deficytowych na najwyższej pozycji. W momencie ogłoszenia likwidacji zakładu, wzrasta liczba osób rejestrujących się w urzędzie pracy. W końcu grudnia 2011r. analizując sytuację osób w w/w zawodzie z 75 osób bezrobotnych – 31 osób uzyskało status osoby długotrwale bezrobotnej.

Analizując oferty pracy zgłoszone w 2011 roku, najwięcej ofert pracy wpłynęło w zawodzie *rzeźnik-wędliniarz* – 204 oferty pracy. Zawód ten ukłasyfikował się na najwyższej pozycji w rankingu zawodów deficytowych, ze względu na brak osób w ewidencji osób bezrobotnych w/w zawodzie. Pracodawcy zgłaszający zapotrzebowanie na osoby w zawodzie *rzeźnik-wędliniarz*, braki kadrowe uzupełniali zatrudnieniem cudzoziemców. Podobna sytuacja dotyczyła realizacji ofert w zawodzie *pomocniczy robotnik przy hodowli zwierząt* – 117 ofert pracy i *operator urządzeń przetwórstwa drobiu* – 72 oferty pracy. Pracodawca braki kadrowe również uzupełniał zatrudnieniem cudzoziemców. W omawianym okresie zgłoszono również 50 ofert pracy w zawodzie *pozostali pracownicy opieki osobistej w ochronie zdrowia i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani* - oferty te głównie przyjmowane były na stanowisko *opiekun osób starszych* ze znajomością języka niemieckiego, do pracy za granicą.

Analizując zawody nadwyżkowe, wyodrębnić należy takie zawody jak: *technik mechanik, technik handlowiec, technik budownictwa* czy *technik informatyk*. Są to osoby, które kończyły szkołę średnią i nie posiadają doświadczenia zawodowego w wyuczonym zawodzie, dlatego też mają trudności z wejściem na rynek pracy. Urząd pracy podejmuje działania aktywizujące poprzez organizację m.in. staży zawodowych, aby pomimo braku doświadczenia, czy też dodatkowych uprawnień osoby te miały możliwość przyuczenia do pracy w wyuczonym zawodzie.

Sporządzony monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych przedstawia sytuację na lokalnym rynku pracy, a także pozwala wyodrębnić te grupy zawodów, na które należy zwrócić uwagę w szczególności, planując programy i działania w zakresie dostosowania aktywizacji zawodowej tych grup osób, które mają przyczynić się do ich powrotu na rynek pracy.

Spis tabel

Tabela 3.1 Struktura ofert pracy według grup zawodowych w układzie 2-cyfrowym w powiecie ostrzeszowskim w 2011r. (%).....	9
Tabela 3.2 Bezrobotni wg rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy oraz oferty pracy w powiecie ostrzeszowskim w I półroczu 2011 roku	11
Tabela 4.1 Zawody deficytowe – wskaźnik $>1,1$	12
Tabela 4.2 Zawody nadwyżkowe – wskaźnik $<0,9$ (wskaźnik intensywności nadwyżki zawodów k).....	14
Tabela 5.1 Ranking zawodów generujących długotrwałe bezrobocie według kodu dwucyfrowego w powiecie ostrzeszowskim w 2011 roku.....	16

Spis wykresów

Wykres 2.1 Napływ bezrobotnych według zawodów w powiecie ostrzeszowskim w 2011r....	5
Wykres 2.3 Struktura napływu bezrobotnych w powiecie ostrzeszowskim w 2011 roku według dużych grup 2-cyfrowych.....	6
Wykres 3.1. Oferty pracy według zawodów zgłoszone w 2011 roku w powiecie ostrzeszowskim (8 najpopularniejszych)	8
Wykres 3.2 Porównanie liczby bezrobotnych wg rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy z ofertami pracy w powiecie ostrzeszowskim w 2011 roku.....	11